PDF Compressor Free Version

هفتهٔ جاری به معنای واقعی کلمه حیاتی است

احمد زید آبادی، روزنامه نگار، در کانال تلگرامی خود نوشت: به نظرم قدرت‌های غربی رأی‌گیری بر سر قطعنامهٔ مربوط به مکانیسم ماشه را در شورای امنیت سازمان ملل به عمد یک هفته جلو انداختند تا یک هفتهٔ پیش رو، به صورت فرصتی فشرده برای دستیابی به توافقی احتمالی با مقام‌های ایرانی در سفرشان به نیویورک در آید.

از این رو، هفتهٔ جاری به معنای واقعی کلمه حیاتی است و استفاده یا عدم‌استفاده از این فرصت، آیندهٔ کشور را به دو مسیر کاملاً متفاوت هدایت خواهد کرد.

دستیابی به یک مصالحه، تا این لحظه نه غیرممکن و نه پرهزینه است، اما به مجرد اجرایی شدن تحریم‌های سازمان ملل، داستان به کل دگرگون خواهد شد. مسئله فقط تأثیرات اقتصادی فعال شدن مکانیسم ماشه نیست، مسئلهٔ اصلی فضایی است که در داخل و محیط بین‌الملل برای کشورمان پیش خواهد آمد.

امیدوارم آقای پزشکیان و تیم همراهش با دست پر از نیویورک باز گردند. آن سوی ماجرا مطلقاً جای خوش‌خیالی ندارد؛ حال این خوش‌خیالی چه از جانب حامیان متعصب حکومت باشد چه از طرف براندازانِ قسم خوردهٔ آن!

بودجه ۱۴۰۵ اول دی‌ماه به مجلس ارائه می‌شود

امروز شنبه ۲۹ شهریورماه در نشست خبری ضمن گرامی‌داشت هفته دفاع مقدس گفت: امیدواریم ادامه‌دهنده راه این عزیزان باشیم که به‌راستی راه عزت، شرف، تعالی و پیشرفت کشور است.

وی گزارشی از بررسی طرح‌ها و لوایح دریافتی در شورای نگهبان ارائه کرد و افزود: طرح اصلاح مواد (۱۸۰) و (۱۸۲) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی در جلسه شورا مورد بحث و بررسی قرار گرفت که مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.بر این اساس، زمان رسیدگی به بودجه تغییر کرده و یک مرحله‌ای و کوتاه شد؛ بودجه سال ۱۴۰۵ با فرآیند جدید مورد بررسی قرار خواهد گرفت و از اول دی ماه به مجلس ارائه می شود. سخنگوی شورای نگهبان درباره انتخابات هفتمین دوره شوراهای شهر و روستا، افزود: شورای نگهبان درباره شیوه برگزاری انتخابات شوراها و شیوه انتخابات تناسبی هیچ ورود و صلاحیتی در این دوره و ادوار گذشته نداشته و ندارد، چرا که اجرای این انتخابات با وزارت کشور و نظارت بر اجرا نیز بر عهده مجلس شورای اسلامی است.

طحان نظیف یادآور شد: شورای نگهبان در برگزاری انتخابات میان دوره‌ای مجلس شورای اسلامی و انتخابات میان دوره‌ای مجلس خبرگان رهبری اقدامات لازم را انجام خواهد داد.وی در پاسخ به سوالمبنی بر اینکه برخی نمایندگان مجلس، مواضعی اتخاذ می‌کنند که خلاف منافع ملی و خارج از حیطه نمایندگی آنها است؛ با این نمایندگان چگونه برخورد می‌شود؟ اظهار کرد: اگر موردی در این زمینه باشد، پیگیری آن در دوره نمایندگی بر عهده هیأت نظارت بر رفتار نمایندگان است.

وی با بیان اینکه همه دستگاه‌ها باید همدلی و انسجام داشته باشند و هیچ کس نباید عامل تفرقه شود، گفت: البته این بدان معنا نیست که دستگاه ها وظایف خود را انجام ندهند، همه قوا باید در چارچوب قانون به وظایف خود عمل کنند.

ضبط یک ویلای ۸ هزار متری از متهم ردیف اول پرونده چای دبش

متهم ردیف اول پرونده چای دبش یک ویلای ۸ هزار متری به ارزش ٤ هزار میلیارد تومان به نام یکی از کارمندان خود منتقل کرده بود که با حکم قضایی این ویلا ضبط و بیت‌المال بازگشت.

قوه قضاییه اعلام کرد: اکبر رحیمی دارآباد متهم ردیف اول پرونده چای دبش که در دادگاه به حبس، رد مال و جزای نقدی محکوم شده است، در مراحل رسیدگی به پرونده و برای فرار از پرداخت حقوق بیت‌المال، اموال خود را به نام افراد دیگر از جمله اقوام و کارمندان خود کرده بود.

در یک نمونه، در روند رسیدگی به پرونده چای دبش در دادسرا و شناسایی اموال متهمان پرونده، مشخص می‌شود که رحیمی درآباد یک ویلای ۸ هزار متری مجلل را که دارای امکاناتی از جمله زمین گلف بوده به نام یکی از کارمندان خود کرده است.

با دستور قضایی کارمند مورد نظر احضار و مدعی می‌شود که این ویلا در ازای بدهی به وی منتقل شده است.

در نتیجه تحقیقات مشخص می‌شود این ادعا نادرست بوده و اکبر رحیمی برای فرار از قانون چنین اقدامی کرده و ویلا به دستور قضایی ضبط می‌شود.

غیر منتظره های پزشکیان در نیویورک

*محمد محمودی

رئیس جمهور پزشکیان بزودی به نیویورک خواهد رفت. سفری متفاوت برای یک نبرد گفتمانی تمام عیار.

نبردی گفتمانی میان ایران، اسرائیل و آمریکا. نبردی برای تعیین مرزهای جدید صلح و جنگ در جهان و منطقه. رئیس جمهور پزشکیان در این نبرد گفتمانی دو راه بیشتر ندارد. او یا باید شبیه گفتمان غالب گذشته، رجز بخواند، شعارهای بزرگ بدهد و برای عالم و آدم، نسخه حیات طیبه بپیچد و یا با گفتمانی نو، تحولی عملگرایانه را رقم زده و با «منطق وفاق»، صندلی های خالی مجمع عمومی سازمان ملل را به سمت نتانیاهو بفرستد!.

سناریوی پیشنهادی من برای نبرد گفتمانی رئیس جمهور پزشکیان در نیویورک این است:

۱- همانگونه که قبلاً در یادداشت «پزشکیان و دیپلماسی زندگی» نوشتم، رئیس جمهور پزشکیان باید از موضع یک «پزشک» به نیویورک برود و مانیفست خود را اینگونه اعلام کند که: « به مجمع عمومی سازمان ملل می روم تا به عنوان یک پزشک، راهی برای نجات جانِ جهان از چنگ جنایات نتانیاهو بیابم».

۲- رئیس جمهور پزشکیان می تواند در مسیر تحکیم جایگاه یک پزشک سیاستمدار در مجمع عمومی سازمان ملل، از ترور چارلی کرک (Charlie Kirk) و سلاخی ایرینا زاروتسکا (Iryna Zarutska) بیزاری بجوید و با خانواده های آنان همدردی کند. این همدردی به رئیس جمهور پزشکیان این امکان را می دهد تا از آخرین حرفهای چارلی کرک هم درباره عدم ورود آمریکا به باتلاق جنگ با ایران، استفاده کرده و «ترامپ» را به استفاده از توصیه خیر خواهانه «چارلی کرک» دعوت کند!.

۳- رئیس جمهور پزشکیان برای حفاظت از سناریوی خود، موقتا نباید از ملاقات احتمالی روسای جمهور ایران و آمریکا بگوید ولی به عنوان یک ابتکار عمل موثر می تواند پیشنهاد کند که «روسای جمهور آمریکا و ایران»، پای سخنرانی یکدیگر بنشینند و تمام حرفهایی را که می خواهند در ملاقات احتمالی با هم بزنند را از تریبون مجمع عمومی سازمان ملل اعلام کنند!.

٤- از سوی دیگر رئیس جمهور پزشکیان می تواند از «نامه صلح» ملانیا ترامپ خطاب به پوتین قدردانی کند، ولی در عین حال از وی به عنوان یک کاتولیک معتقد بخواهد به همسر خودش هم یادآوری کند که؛ ... «کودکان هر نسل زندگی خود را با صداقت و معصومیتی آغاز می‌کنند که فراتر از مرزها، دولت‌ها و ایدئولوژی‌هاست!». رئیس جمهور پزشکیان همچنین می تواند ملانیا ترامپ را نه به عنوان همسر رئیس جمهور آمریکا، بلکه به عنوان «یک مادر مسیحی»، به ایران دعوت کند

تا در کلیسای مریم مقدس ماکو حضور یافته و برای صلح جهانی دعا کند. نیایشی از قول فرانچسکوی قدیس؛ با این تعبیر ماندگار که: "ای خداوند، مرا وسیله‌ای برای صلح خود قرار بده!»

۵- تمرکز بر «محاکمه نتانیاهو» در مجمع عمومی سازمان ملل، تحولی عملگرایانه از سوی ایران تلقی خواهد شد اگر، رئیس جمهور پزشکیان از مقابله علنی با آمریکا و اروپایی ها در نیویورک، پرهیز کند!. پرهیزی استراتژیک که یقینا انجام غیرمنتظره آن از سوی رئیس جمهور پزشکیان، انزوایی بی سابقه را برای صهیونیستها، رقم خواهد زد. البته اگر این تاکتیک سرنوشت ساز - به هر دلیلی- از سوی رئیس جمهور پزشکیان رعایت نشود، اسرائیل باز هم -به احتمال زیاد- موفق خواهد شد، از مجادلات چند جانبه پیرامون جمهوری اسلامی و پرونده هسته ای آن، فضایی برای لاپوشانی جنایات خود بسازد!. درست شبیه ماجرای نفی هولوکاست و توجیه جنایات هیتلر از سوی رئیس جمهور وقت جمهوری اسلامی ایران که سالهای سال سپری شد برای مظلوم نمایی صهیونیستها در جهان!.

٦- رئیس جمهور پزشکیان باید در نیویورک از پرونده هسته ای جمهوری اسلامی، با روش خودش، سم زدایی کند و بجای تکرار روشهای سلبی و تهاجمی گذشته، با روایتی بی حاشیه از ۲۲ سال مذاکره هسته ای، «جهان» را به «داوری» در مقابل یک سوال ساده فرا بخواند که، آیا به نتیجه نرسیدن این مذاکرات در دو دهه گذشته، به نفع «گسترش جنگ» تمام شده یا به «افزایش صلح»؟. رئیس جمهور پزشکیان حتی می تواند پا را از این سوال هم فرآتر گذاشته و به صراحت جامعه جهانی را خطاب قرار داده و بپرسد: «آیا سازمان ملل و شورای امنیت می توانند تضمین کنند اگر ایران تمام فعالیتهای هسته ای خود را متوقف کند، [illegible] صهیونیستها متوقف شده و نتانیاهو در محاکم بین المللی بخاطر جنایات جنگی محاکمه شود؟!».

۷- اگر این سناریو مورد توجه رئیس جمهور پزشکیان قرار گرفته و عملیاتی شود، یقیناً سخنرانی وی را هم در صحن سازمان ملل متحد، دیگر گونه خواهد کرد. با تغییراتی مهم در فرم و محتوا. مثلا کاملا اثبات شده که رئیس جمهور پزشکیان با خوانش متن های تنظیمی و طولانی، بخش مهمی از قدرت نفوذ کلام خود را از دست می دهد و حرفهای اصلی خود را میان کلیدواژه نامأنوس، گم می کند.

برای دوری از این سناریوی غلط، فقط کافی است، «نسخه اصلی پزشکیان» را به پشت تریبون سازمان ملل فرستاد و استعداد کلامی و اعتمادبه‌نفس خاص وی را در بیان صادقانه و موثر «منطق وفاق» به نظاره نشست و از نتایجش بهره مند شد.

۸- مهم ترین مبنای توفیق این سناریو در میزان غیر قابل پیش بینی بودن پزشکیان در نیویورک است. از بدو ورود تا لحظه بازگشت. متاسفانه ما سالهای سال است که فرصتهای رسانه ای بیشماری را در نیویورک از دست داده و به اقدامات نمایشی و سر دادن شعارهای تکراری، بسنده کرده ایم. اما رئیس جمهور پزشکیان باید بداند که دوره حرفهای قابل پیش بینی در جهان امروز، گذشته است و در عصر غیر منتظره ها، باید غیر منتظره سخن گفت!.

۹- غیر منتظره ترین اقدام رسانه ای رئیس جمهور پزشکیان در سفر نیویورک، می تواند پیشنهاد گفتگوی انتقادی با نمایندگان جامعه یهودیان آمریکا باشد. البته اینبار بجای دیدارهای تکراری با خاخام های یهودی مخالف اسرائیل، رئیس جمهور پزشکیان باید پیشنهاد گفتگوی رودرو با نهادهای افراطی حامی اسرائیل همچون بنیاد یهودی امور امنیت ملی (JINSA) و کمیته یهودیان آمریکا (AJC) را بدهد. پیشنهادی که اگر محقق شود، یکی از موثرترین اقدامات رسانه ای رئیس جمهور پزشکیان برای مقابله با ایران هراسی در حوزه بین الملل خواهد بود.

۱۰- حرف آخر اینکه باید منتظر ماند و دید، رئیس جمهور پزشکیان در نیویورک در مقابل این دوراهی سخت، به چه راهی می رود؟. البته که چشم امید اکثریت ایرانیان به بن بست شکنی های گفتمانی رئیس جمهور پزشکیان برای عبور از شرایط «نه جنگ و نه صلح» است وگرنه اگر قرار بر تکرار شعارهای گذشته باشد که اصلا نیازی به انتخاب پزشکیان با «رای اکثریت مردم» نبود و الان باید «رئیس جمهور اقلیت» در پاستور نشسته بود و تحریم بر تحریم می افزود و تا گِل گرفتن آخرین پنجره بسوی فردای ایران، پایداری می کرد!.

تندروها از جان دیپلماسی چه می‌خواهند؟

نیلوفر مولایی:

«خودسر»، «تندرو» و «افراطی»؛ هر چه اسمش را بگذارند، هدف یکی است؛ ایجاد دو قطبی؛ دوقطبی‌هایی که اظهار نظر را برای همه سخت می‌کند. برایشان فرقی هم نمی‌کند چه کسی است و در چه درجه و جایگاهی قرار دارد؛ بنا را که بر تخریب گذاشته باشند همه توانشان را به کار می‌گیرند تا به هدفشان برسند؛ موضوعی که این روزها گریبان علی لاریجانی و عباس عراقچی را گرفته است.

ماجرا به روزهای گذشته و سفر عراقچی، وزیر امور خارجه به قاهره برمی‌گردد؛ سفری که طی آن، ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از روزها کشمکش و با میانجی‌گری مصر، به توافق جدیدی رسیدند. این توافق در حالی امضا شد که سایه فعال شدن مکانیسم ماشه همچنان بر فضای کشور سنگینی می‌کند. اما در داخل کشور، این موضوع به مذاق برخی‌ها خوش نیامد و وقتی نتوانستند ایراد قانونی به آن بگیرند، از طرفی هم چون نمی‌خواهند به تصمیمات نظام بتازند، به تخریب منصوبان رهبری و مسئولان عالی‌رتبه کشور روی آوردند.

پس از انتشار خبر توافق ایران و آژانس و انتشار تصاویری از دست دادن عباس عراقچی و رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، تندروها و مخالفان دولت که تا آخرین لحظه تلاش کردند جلوی امضای این توافق را بگیرند، از این تصمیم شورای عالی امنیت ملی ناراضی بودند و مخالفت خود را در شرایط تعطیلی مجلس به فضای مجازی و خیابان‌های تهران کشاندند.

در واقع، نمایندگان مجلس و افرادی که از لحاظ جریان سیاسی به سعید جلیلی و جبهه پایداری نزدیک هستند، زمانی که نتوانستند بر اساس «قانون الزام دولت به تعلیق همکاری با سازمان آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای» ایرادی قانونی به تصمیم دولت و شورای عالی امنیت ملی که مهم‌ترین نهاد امنیتی کشور است وارد کنند، به سمت تهدید و فشار بر دو چهره مهم این روزهای نظام رفتند و فریاد استیضاح سر دادند.

به بیان دیگر، نمایندگان مجلس با تأکید بر بی‌اطلاعی از مفاد این توافق‌نامه، عباس عراقچی را تهدید به استیضاح کرده و خواهان برگزاری جلسه اضطراری با او و انتشار متن توافق‌نامه شدند. اگر چه از همان روزهای اولی که آنان اظهار بی‌اطلاعی از مفاد این توافق را داشتند، به نظر می‌رسید این بی‌اطلاعی صرفاً بهانه و توجیهی سیاسی برای پیشبرد اهدافشان است؛ هدفی که چیزی جز برکناری عراقچی از وزارت خارجه و کوک کردن ساز مخالف با دولت نبود. اما بررسی مواضع نمایندگان و دلواپسان پس از شنیدن اظهارات عباس عراقچی و صدور بیانیه‌ای از سوی شورای عالی امنیت ملی، نشان از ایجاد شکاف در اردوگاه مخالفان دولت دارد. خاصه آنکه بعد از برگزاری این جلسه اضطراری و شنیدن سخنان وزیر امور خارجه، برخی از نمایندگان و دلواپسان از اظهارات خود عقب کشیدند و برخی دیگر همچنان روی مدار انتقاد حرکت می کنند.

مانند عباس گودرزی، سخنگوی هیئت رئیسه مجلس که در گفت و گویی با خبرگزاری مهر بیان کرد: «در ارائه گزارش به آژانس واسطه شعام دیده شده و انطباق با مصوبه مجلس شورای اسلامی نیز لحاظ شده است. البته اشکالاتی هم وجود دارد، از جمله اینکه ادعای سید عباس عراقچی در خصوص مشروط کردن ابقای توافق به عدم اجرای مکانیسم ماشه، صرفاً بیان شفاهی وی است و در متن چنین چیزی ثبت نشده، ضمن اینکه اساساً مکانیسم ماشه قبل از توافق کلید خورده و در مسیر اجرا قرار گرفته و البته کارکرد خود را از دست داده است.» حمیدرسایی، نماینده تهران هم در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: « جلسه سه ساعته تمام شد مراحل شبیه برجام در حال تکرار است والسلام.» او همچنین در فیلمی که از خود منتشر کرده، گفته است: «آقای عراقچی گفتند با آژانس توافق کردند که متن توافق محرمانه بماند و اعلام کردند که انتشار آن خلاف عرف دیپلماتیک است. من نسبت به این موضوع نقد دارم. دلیل این محرمانگی را متوجه نمی شوم. ما زمانی متنی را محرمانه می کنیم که یا می خواهیم دشمن نفهمد یا می خواهیم دوستانمان نفهمند. از این ۲ حالت خارج است.»

در این میان، مجتبی زارعی، عضو کمیسیون امنیت ملی به حمایت از توافق ایران و آژانس پرداخت و نوشت: «آیا عراقچی به بازرسان آژانس اتمی تعهد داد تا هر طور که خواستند از هرجا بازدید کنند ؟ خیر ! این کار اصلا در صلاحیت عراقچی نیست بر عکس او از گروسی تعهد گرفت که مرجع صلاحیت دار این کار که وفق قانون اخیر مجلس ، شورای عالی امنیت ملی است را بپذیرد.» اما تهدید به استیضاح عباس عراقچی تنها اقدام تندروها و دلواپسان نبود. آنان تیر حملات خود را به سوی علی لاریجانی نیز نشانه رفتند و با استناد به سخنانی از مشاور رهبری درباره رافائل گروسی، او را به چالش کشیدند. در واقع، در ایام جنگ ۱۲ روزه میان ایران و اسرائیل، بحث‌های زیادی درباره نقش گروسی و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در حمله تل‌آویو به تهران مطرح شد. لاریجانی نیز با اشاره به این موضوع، در مصاحبه‌ای تأکید کرد: «جنگ تمام شود، به حساب گروسی خواهیم رسید.» در کنار این هجمه‌ها، هفته گذشته نیز تعداد کمی از مخالفان بازگشت بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران، مقابل دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی تجمع کردند و شعارهایی علیه علی لاریجانی سر دادند. مشخص نیست این تجمع مجوزهای قانونی از وزارت کشور دریافت کرده باشد یا خیر، اما حضور در کف خیابان یکی دیگر از روش‌های تندروها برای افزایش فشار بر تصمیمات دولت و نظام است. هرچند آخرین تجمع و تحصن آنان بر سر قانون عفاف و حجاب با واکنش تند فراجا مواجه شد، اما پشت دلواپسان، گرم‌تر از این حرف‌هاست. عصبانیت دلواپسان حتی پس از صدور بیانیه شورای عالی امنیت ملی درباره این توافق‌نامه هم کم نشد و حملات آنان به دبیر مهم‌ترین نهاد امنیتی کشور ادامه دارد.

بنظر می‌رسد ماجرا فراتر از یک اختلاف نظر سیاسی ساده است؛ عده‌ای با هرگونه اقدام برای دیپلماسی و مذاکره مخالف هستند؛ حتی اگر نظام مجوز آن را داده باشد و موضعی موافق داشته باشد؛ چرا که عراقچی قاعدتا با اجازه و اختیار خود به قاهره نرفته بود و با صلاحدید خود امضا پای توافق با آژانس نداخته است. اما با این وجود حملات بی‌وقفه تندروها به چهره‌هایی چون علی لاریجانی و عباس عراقچی و حالا بیانیه شورای‌عالی امنیت‌ملی نه تنها تلاشی برای به چالش کشیدن تصمیمات کلان نظام است، بلکه نشان تداوم بحران داخلی و تلاش برای دوقطبی‌سازی دارد.

آیا ایران از ان پی تی خارج می شود؟

[illegible] مکانیسم ماشه فعال شود مجلس اقداماتی را دارد که یکی از آن‌ها می‌تواند خروج از NPT باشد، همچنین، باید مصوبه‌ای داشته باشیم که سران کشورهای اروپایی را به عنوان سران تروریستی معرفی کنیم.

حسینعلی حاجی دلیگانی درباره عدم تصویب قطعنامه شورای امنیت مبنی بر لغو تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران و فعال‌سازی مکانیسم ماشه عنوان کرد: به ملت بزرگ ایران می‌گویم اقداماتی که اروپایی‌ها انجام داده‌اند، در واقع کار جدیدی نیست و تحریم جدیدی برای ایران اعمال نمی‌شود.

این نماینده مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: در گذشته ده‌ها برابر این تحریم‌ها اعمال شده و این صرفاً یک عملیات روانی است که هدف آن تأثیرگذاری بر اقتصاد کشور ماست.

وی تاکید کرد: از طرف دیگر آنها با این اقدام به عنوان یک راهکار و اهرمی پیدا کرده‌اند برای اینکه قطعنامه ۲۲۳۱، که مربوط به پایان برجام در ۲۶ مهر امسال است، مجدداً استمرار یابد و فضا و سایه برجام همچنان حفظ شود تا نگذارند شرایط عادی شود.

حاجی‌دلیگانی درباره اقدامات مجلس درخصوص فعال‌سازی مکانیسم ماشه گفت: مجلس گزینه‌های متفاوتی دارد که به موقع اعلام خواهد شد که یکی از این اقدامات می‌تواند بحث خروج از NPT باشد.

وی عنوان کرد: همچنین، باید مصوبه‌ای داشته باشیم که سران کشورهای اروپایی را به عنوان سران تروریستی معرفی کنیم، زیرا رفتارهای آنها باعث تقویت جریان دولت جعلی رژیم صهیونیستی در منطقه می‌شود که به این شکل آدم‌کشی می‌کند.

روز گذشته شورای امنیت سازمان ملل متحد با لغو دائمی تحریم‌های اقتصادی علیه ایران مخالفت کرد.

بر اساس گزارش‌ها، قطعنامه‌ای که روز جمعه برای جلوگیری از بازگشت تحریم‌ها به رأی گذاشته شد، چهار رأی موافق و ۹ رأی مخالف کسب کرد و دو کشور نیز به آن رأی ممتنع دادند.

روسیه، چین، الجزایر و پاکستان چهار کشوری بودند که از این قطعنامه حمایت کردند.

این رأی‌گیری در چارچوب روند ۳۰ روزه‌ای انجام شد که از اواخر آگوست به ابتکار سه کشور اروپایی شامل فرانسه، آلمان و بریتانیا آغاز شد تا در صورت برآورده نشدن خواسته‌هایشان از سوی تهران، مکانیسم موسوم به «ماشه» فعال شود.

تروئیکای اروپایی به‌دنبال بهانه‌ای برای افزایش تنش هستند

دستیار وزیر امور خارجه ایران در واکنش به تحولات مربوط به بازگشت احتمالی تحریم‌های سازمان ملل متحد و کارشکنی کشورهای اروپایی برای فعال شدن مکانیزم پس گشت هشدار داد که سه کشور اروپایی به دنبال بهانه‌ای برای افزایش تنش هستند.

سعید خطیب‌زاده، دستیار وزیر امور خارجه ایران، در گفت وگویی به اروپایی‌ها توصیه کرد که آنها باید جانب احتیاط را رعایت کنند.

دستیار وزیر امورخارجه ایران تأکید کرد که راه دیپلماسی هنوز بسته نشده و دیپلماسی همیشه گزینه بهتری نسبت به بالا بردن سطح تنش‌هاست.شورای امنیت سازمان ملل ۱۹ سپتامبر برابر با ۲۸ شهریور ماه نتوانست در نشستی پیش‌نویس قطعنامه کره جنوبی بعنوان رئیس دوره‌ای این شورا را درباره «تداوم لغو تحریم‌ها علیه ایران» برای جلوگیری از اعمال مجدد تحریم‌ها علیه ایران که در توافق هسته‌ای ایران موسوم به برجام در سال ۲۰۱۵ لغو شده بودند، تصویب کند. این قطعنامه به دنبال حفظ لغو تحریم‌ها علیه ایران بود که ۹ رای لازم از ۱۵ رای اعضای شورای امنیت را کسب نکرد.

چهار کشور چین، روسیه، پاکستان و الجزایر به قطعنامه یاد شده برای تداوم لغو تحریم‌ها علیه ایران رای موافق دادند و ۹ کشور انگلیس، فرانسه، ایالات متحده، سیرالئون، اسلوونی، دانمارک، یونان، پاناما و سومالی رای منفی و ۲ کشورگویان و کره جنوبی نیز رای ممتنع دادند.

«اسنپ‌بک» به معنای بازگرداندن سریع و خودکار قطعنامه‌های پیشین شورای امنیت سازمان ملل است و مکانیسم ماشه نیز روندی است که امکان بازگشت این تحریم‌ها را فراهم می‌کند. این روند از زمانی که آغاز می‌شود تا بازگشت تحریم‌های شورای امنیت، ۳۰ روز طول می‌کشد، مگر آنکه با تصویب قطعنامه‌ای در شورای امنیت، جلوی اجرای آن گرفته شود.

با رای نیاوردن قطعنامه کره جنوبی، مکانیسم ماشه (پس گشت) بلافاصله آغاز نخواهد شد. بلکه این اقدام برای فشار بیشتر به جمهوری اسلامی ایران به منظور پذیرش مطالبات و خواسته‌های آمریکا و سه کشور اروپایی در مهلت باقیمانده ۳۰ روزه تا پایان روز ۲۷ سپتامبر ۲۰۲۵ برابر با ۵ مهر ماه ۱۴۰۴ به وقت گرینویچ خواهد بود.

سایه تشدید تحریم‌ها بر سر زندگی مردم؛

آخر خط نزدیک است؟

حمزه رحیم‌صفوی، استاد دانشگاه و فرزند مشاور ارشد مقام معظم رهبری، در مصاحبه‌ای به مقایسه رفتار مردم ایران و مردم سوریه در دوره جنگ پرداخته و تاکید می‌کند که سوری‌ها به آخر خط رسیده بودند، چنانچه به آینده اهمیت نداده و به خاطر تغییر وضع موجود به خیابان آمدند. به گفته او تشدید تحریم‌ها می‌تواند مردم را به آخر خط برساند.

شورای امنیت سازمان ملل دیروز قطعنامه‌ای را که خواستار لغو دائمی تحریم‌ها علیه ایران بود، رد کرد و این یعنی قطعنامه‌های شورای امنیت علیه ایران از یک‌شنبه، ۵ مهر ۱۴۰۴ ساعت ۰٤:۳۰ بامداد دوشنبه به وقت تهران بازخواهد گشت.

نمایندگان روسیه و چین در نشست شورای امنیت سازمان ملل با بررسی قطعنامه «تداوم لغو تحریم‌ها علیه ایران» پیش از پایان مهلت ۳۰ روزه روند مکانیسم اسنپ بک (ماشه) مخالفت کردند و این اقدام را عجولانه دانستند، اما انگلیس و فرانسه اقدام ضد ایرانی خود را توجیه کردند.

به هر روی رای نیاوردن قطعنامه دیروز نشان داد که بعید است تا پایان مهلت سی روزه اتفاق خاصی افتاده و طرف غربی را از افزایش فشارها بر ایران منصرف کند. در این شرایط سوال جدی و کلید این است که بازگشت تحریم‌های سازمان ملل چه آثار اقتصادی و سیاسی برای ایران دارد و چه تغییراتی در وضعیت مردم و حاکمیت ایجاد خواهد کرد.

پرواضح است که بازگشت تحریم‌ها می‌تواند فشارهای اقتصادی را در ایران تشدید کند. تحلیل‌گران اقتصادی پیش‌بینی می‌کنند که این تحریم‌ها می‌توانند منجر به کاهش رشد اقتصادی، افزایش نرخ بیکاری، کاهش ارزش پول ملی، افزایش نرخ تورم، کاهش صادرات نفت، کاهش سرمایه‌گذاری خارجی و افزایش بدهی‌های خارجی شوند.

این، اما همه ماجرا نیست و افزایش فشارهای اقتصادی با توجه وضعیت دشوار معیشتی که مردم در آن قرار دارند، با تشدید بحران‌ها و تسری آن به حوزه‌های اجتماعی و سیاسی توام خواهد بود. شاهد این مدعا اظهارات وایرال شده حمزه رحیم‌صفوی، استاد دانشگاه و فرزند مشاور ارشد مقام معظم رهبری، است که در مصاحبه‌ای به مقایسه رفتار مردم ایران و مردم سوریه در دوره جنگ پرداخته و تاکید می‌کند که سوری‌ها به آخر خط رسیده بودند، چنانچه به آینده اهمیت نداده و به خاطر تغییر وضع موجود به خیابان آمدند. به گفته او تشدید تحریم‌ها می‌تواند مردم را به آخر خط برساند.

این اظهارنظر نشان‌دهنده نگرانی‌های جدی درباره تأثیرات منفی تحریم‌ها بر زندگی روزمره مردم و افزایش نارضایتی‌های اجتماعی است.

با توجه به اینکه مهلت ۳۰ روزه تا ۵ مهر ۱٤۰٤ ادامه دارد، می‌توان گفت که هنوز فرصت برای دیپلماسی و مذاکره با کشورهای اروپایی و دیگر اعضای شورای امنیت وجود دارد. اما با توجه به مواضع اخیر کشورهای اروپایی و آمریکا، احتمال لغو یا تعویق تحریم‌ها کم به نظر می‌رسد. در این شرایط، ایران باید با اتخاذ سیاست‌های اقتصادی و دیپلماسی مؤثر، از فشارهای اقتصادی و اجتماعی ناشی از تحریم‌ها بکاهد و از انزوای بین‌المللی جلوگیری کند.

نگاهی به مواضع طیف رادیکال در ایران و اصرار به خروج از NPT و اقدامات تقابلی، اما امیدواری به تمرکز بر دیپلماسی را کاهش می‌کند. این وضعیت البته نگرانی‌هایی را هم ایجاد کرده است، چنانچه روزنامه جمهوری اسلامی در شماره امروز خود به مسئولان هشدار می‌دهد که نباید دشمن را به هوس جنگ دوباره اندازند و برای برون رفت از این شرایط بهتر است که مردم را محور اصلی حکمرانی قرار دهند.

حال باید منتظر ماند و دید که تصمیم گیرندگان در کشور تا چه اندازه به نگرانی‌ها از ایجاد بحران‌های سیاسی و اجتماعی در پی تشدید تحریم‌ها و بدتر شدن وضعیت اقتصادی توجه دارند و چه راهکاری برای مواجه با این شرایط پیدا خواهند کرد.